БЪЛГАРСКА ФЕДЕРАЦИЯ ПО КАТЕРЕНЕ И АЛПИНИЗЪМ
ПРАВИЛНИК
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЯ ПО СКИ АЛПИНИЗЪМ

I. Въведение

Българската федерация по катерене и алпинизъм е спортната федерация, която администрира спорта ски алпинизъм в България. Настоящият правилник съдържа реда за организиране на състезания по ски алпинизъм, правата и задълженията на състезателите по ски алпинизъм, стандарти, правила и задължения на техническия апарат на състезанието, необходимите мерки за сигурност.

II. Състезания по ски алпинизъм

1. Дисциплини
а/ "Индивидуално" – участниците се състезават самостоятелно
в/ "Отборно" – състезателите участват в отбор от двама или повече
г/ "Скоростно изкачване" - участниците се състезават самостоятелно
д/ "Спринт" – кратко индивидуално състезание
е/ "Щафета" – последователно участие на състезатели от един отбор по състезателния маршрут.

2. Видове състезания:
а/ Държавно първенство - определя шампионите на България в съответната дисциплина. Провежда се за групите мъже, жени, U20 и U18.
б/Открито състезание

3. Състезатели – възрастови групи:

а/ Категория	Възрастов диапазон
U14	13–14 години
U16	15–16 години
U18	17–18 години
U20	19–20 години
Мъже/жени	21+ години
Master	
040	40–49 години
050	50–59години
060	60+ години

б/ За определяне на възрастовата категория се взема възрастта, която състезателят навършва през календарната година, в която приключва състезателният сезон

в/ Състезателите от категория U20 имат право да участват и да бъдат класирани в категория мъже / жени в дисциплините скоростно изкачване, спринт, индивидуално.

г/ При отборни състезания, когато в един отбор участват състезатели от различни възрастови категории, отборът се класира във възрастовата категория на по-възрастния състезател.

д/ В отборно състезание със смесен отбор мъж / жена класирането е в категория мъже.

III. Участие в състезание

1. За да бъде допуснат за участие в състезание по ски алпинизъм, всеки състезател трябва да е картотекиран като състезател по ски алпинизъм за съответната година.
2. Всеки клуб, картотекирал състезател по ски алпинизъм е отговорен за:
а/ необходимите застраховки на състезателя
б/ необходимите медицински прегледи съгласно Наредба № 8 от 18.03.2005 г. за провеждане на задължителните начални, периодични и предсъстезателни медицински прегледи на лица, упражняващи физическо възпитание и спорт
3. Редът за записване за участие в състезание по ски-алпинизъм се урежда в наредбата за конкретното състезание.
4. Наредбата за състезанието се публикува в официалния сайт на федерацията минимум две седмици преди състезанието.
5. Наредбата задължително трябва да съдържа:
а/ Видът на състезанието, дисциплините
б/ Датата и място на провеждане
в/ Организаторът
г/ Официалната програма
д/ Условията за участие
е/ Графична скица на маршрута с данни за общата положителна денивелация
ж/ Имената на членовете на техническо ръководство на състезанието.

IV. Екипировка

Екипировката, маркирана с * трябва да отговаря на изискванията на UIAA и да не е модифицирана

1. Задължителна екипировка – дисциплини „Индивидуално” и „Отборно”
а/ Ски с метални кантове покриващи поне 90% от дължината им и ширина поне 60 мм под обувката. Ските трябва да бъдат поне 160 см за мъжете и 150 см – за жените.
б/ Автомати, които позволяват движение на петата по време на качване и фиксирането й по време на спускане. Предната и задна част на автомата трябва да има странична и предна система за освобождаване. Автомати за ски бягане и техни производни са забранени.
в/ Обувките трябва да покриват глезените с релефна подметка с грайфери, които имат поне 4мм дълбочина (дебелина). Типа подметка трябва да е Вибрам или подобен и да покрива поне 75 % от площта на подметката, петата трябва да има поне 8 грайфера (зъбци), а подметката – 15. На обувката трябва да могат да се монтират котки за катерене по лед.
г/ Чифт щеки за алпийски ски или ски бягане с максимален диаметър 25 мм и неметални перца
д/ Чифт колани. Използването на скоч и други подобни за подобряване на плъзгането им е забранено.

е/ Облекло за горната част на тялото. Задължителни са три броя, с дълги ръкави (по преценка на главния съдия едната дреха може да е с къс ръкав) и отговарящи на ръста на състезателя. Една – тип трико, втората – ветро- и водоустойчива (тип Gore-tex или сходно), а третата – топлоустойчива (дреха с топлоизолация с минимален грамаж 300 гр., тип лека пухенка или сходно)
ж/ Облекло за долната част на тялото. Задължителни са два броя, отговарящи на ръста на състезателя и да са с дълги крачоли - тип трико, втората – ветро-и водоустойчива (тип Gore-tex или сходно)
з/ Лавинен апарат * (предавател и приемник), който отговаря на необходимите стандарти и честота (457 kHz). Всеки състезател носи уреда непосредствено до тялото си (под всички слоеве дрехи) по време на цялото състезание в режим на предаване. Той е отговорен за правилното функциониране на уреда.
и/ Каска*, която отговаря на UIAA стандарт 106. Каската задължително се носи по време на цялото състезание във всички дисциплини.
й/ Лопата за сняг (0.2 м. х 0.2 м. минимум) с дръжка 30 см, без модификации.
к/ Лавинна сонда - минимум 2.40 м. дължина и 10 мм. диаметър ширина
л/ Защитно фолио – минимум 1.80 кв.м.
м/ Ръкавици, покриващи цялата ръка до китката – задължителни за времето на цялото състезание.
н/ Очила с филтър за слънце
о/ Раница с големина позволяваща да побере задължителната екипировка и поне две места за закрепване (две закопчалки, каишки) за носене на ските – отзад или отстрани. В случай на взаимопомощ при носенето на ски между двама съотборници в отборната дисциплина, раницата трябва да има две системи за закрепване на ски.

2. В зависимост от терена и условията организаторите могат да изискват:
а/ Котки с поне 10 зъба, отговарящи на UIAA стандарт, с каишки и настроени за обувките на състезателя.
б/ Катерачна седалка *
в/ Оборудване тип Via ferrata – две ленти с абсорбиращ енергия механизъм и два карабинера с автоматично заключваща се муфа.
г/ Четвърта горна дреха.
д/ Шапка.
е/ Втори чифт ръкавици.
ж/ Челна лампа.
з/ Очила за ски.

3. Задължителна екипировка – дисциплина „Скоростно изкачване", „Спринт" и „Шафета"
а) Изискванията към задължителната екипировка са същите както в IV.1 със следните разлики и ограничения:
• Минимално тегло на ски+автомати:
- мъже: 850 гр. или 1700 гр. за чифт
- жени: 800 гр. или 1600 гр. за чифт
• Минимално тегло на обувките:
- мъже: 500 гр. или 1000 гр. за чифт
- жени: 450 гр. или 900 гр. за чифт
б) По преценка на техническото ръководство от задължителната екипировка могат да бъдат извадени:
- горна и долна част от облеклото - ветро- и водоустойчиви слоеве

- защитно фолио – минимум 1.80 кв.м.
- лопата за сняг
- лавинна сонда
- котки
- раница
- лавинен апарат

4. Освен описаната в двете глави екипировка, техническото ръководство на състезанието, с оглед безопасността на състезателите може да изисква и друга екипировка, която трябва да бъде описана в наредбата за състезанието.

5. Проверка на екипировката
а) Лавинният предавател и каската се проверяват преди старта
б) Останалата задължителна екипировка на състезателите се инспектира на финала или по време на състезанието. Състезателите не се спират, съдиите си водят бележки, които докладват на главния съдия. Главният съдия има правото да отхвърли всяка екипировка, която не съответства на изискванията на този правилник.

V. Техническа конференция

1. Провежда се вечерта преди състезанието или два часа преди старта
2.Организаторите са длъжни да предоставят информация за:
а) Техническо и визуално описание на маршрута, маркировка, опасни зони, съдийски постове, контролни постове и времеви лимити (ако има такива).
б) Прогноза за снега и времето; лавинна опасност.
в) Необходима екипировка за състезанието и процедури за контрол.
г) Програма на състезанието – закуска, старт, финал, награждаване, закриване.
д) Процедури при инцидент, отказване на състезатели по трасето, отстраняване поради просрочен лимит на времето в контролни точки.
2. Непосредствено преди старта се дава кратък брифинг с актуална информация за маршрута, метеорологичните и снежни условия.
3. Техническото ръководство на състезанието има право да прави промени по процедурите и маршрутите по всяко време с оглед сигурността на участниците.

VI. Процедури на старта

1.Съдията на старта проверява: присъствието на състезателите; лавинния предавател – да е включен в режим на предаване и екипировката на състезателите. Проверката започва минимум половин час преди старта.
2. Стартиране
а/ Дисциплини „Индивидуално” и „Отборно” – масов старт.
б/ Дисциплина „Изкачване” – масов старт или стартиране на интервали от време.
в) Дисциплина „Спринт” – квалификации – стартира се на интервали от време, финалните серии – общ старт на до 6 състезатели
в/ Пет минути преди старта всички състезатели трябва да заемат мястото си на линията за старт. Съдията на старта е длъжен да направи обява две минути преди старта и 30 сек. преди старта.
3. Записване за състезанието в деня на провеждането е разрешено по изключение и след заплащане на стартова такса в троен размер.

VII. Технически изисквания за маршрутите

	описание	**категории**	**Полож. денивелация**	**Време траене макс. за първите състезатели**	**Състав на отбора**
Спринт	кратко състезание, с изкачване, спускане, и ходене по обувки със ски прикачени за раницата. Провежда се в следните кръгове: квалификация и финали	мъже	Съгласно: Приложение 1 Приложение 2	3 – 5 мин	
		жени			
		ю/д U20, U18			
		ю/д U16, U14			
Скоростно изкачване	Индивидуално състезание, при което има еднократно изкачване на ски. Скоростно изкачване може да бъде организирано извън писта, но само при защитено трасе с минимална ширина от 2 метра.	мъже, жени, юноши U20	500 до 850м.		
		девойки U20, U18, U16	400 до 500 м.		
		U14	200-300 м.		
Индивидуално	Минимум 3 изкачвания / спускания по планински склонове. Най-дългото изкачване не трябва да надвишава 50% от общата положителна дениве лация на състезанието.*	мъже	1300 до 1900 м	1,5 до 2 ч.	
		жени, юноши U20	1150 до 1700 м		
		девойки U20, U18	800 до 1200 м		
		U16, U14	500-600 м		
Отборно	Минимум 3 изкачвания / спускания по планински склонове. Най-дългото изкачване не трябва да надвишава 50% от общата положителна денивелация на състезанието. *	мъже	>2100 м	3 ч.	2
		жени	>1800 м		2
Щафета	2 ясно обособени изкачване (изкачвания) и спускане (спускания) Второто изкачване е по обувки	смесена щафета	120 до 170 м Приложение 3	макс. 15 мин	2

* Минимум 85 % от маршрута трябва да се преминава със ски, а максимум 15 % - на крака.

VIII. Маркиране на маршрута

1. Местата за сваляне и слагане на колани, или техника за придвижване, задължителна за използване – по обувки, с котки, парапет, спускане с колани или без колани, са обявени на техническата конференция и се контролират от съдиите на трасето.
2. Маршрутът се маркира с флагове. Препоръчително е те да бъдат зелени за изкачване и червени за спускане.
4. За указване на опасни места се използват специални флагове.
5. За маркиране може да се използва и боя за сняг. Тя задължително трябва да е биоразградима и използването и е след преценка за екологичния риск.
6. За маркиране на маршрута, по преценка на трасьора, могат да се използват и други средства и методи. Ако такива средства се използват, местоположението им по маршрута се обявява на техническата конференция

IX. Контролни постове по маршрута

1. местоположението им по маршрута е съгласувано с техническия делегат и представителя на ПСС.
2. преминаването през постовете е задължително
3. при състезания в дисциплината "Отборно" съотборниците от един отбор са длъжни да напуснат зоната на поста заедно

X. Поведение на състезателите

1. Всеки състезател, който е застигнат трябва незабавно да отстъпи следата на състезателя, който го е застигнал и извикал „ПЪТ”.
2. Всеки състезател, който има проблем и иска да напусне състезанието може да го направи на собствена отговорност. Той е длъжен да съобщи решението си на най-близкия съдия във възможно най-кратко време.
3. Състезател може да бъде отстранен по всяко време на състезанието по медицински причини.
а/ Решение за такова отстраняване се взима от представител на техническото ръководство на състезанието, лекаря на състезанието, представителя на ПСС, съдия по маршрута.
4. Всеки състезател е длъжен да окаже помощ на човек в нужда. Техническото ръководство ще вземе под внимание времето, което той е загубил по тази причина.
5. Външна помощ не е позволена. Изключение се допуска само за смяна на една повредена щека.
6. Помощ е възможна само между съотборници, освен задължението по т.4
7. Когато не са на ските, коланите задължително се носят от състезателите в раницата или в облеклото му.
8. Всеки състезател е длъжен да носи раницата с екипировката си през цялото време на състезанието. В състезания в дисциплина “Отборно” е допустимо състезателя да носи ските на съотборника си, когато това не застрашава тяхната сигурност.
9. Главният съдия или съдии на постове могат по всяко време да дават задължителни инструкции на състезателите – напр. да си облекат горна дреха, шапка, друга задължителна екипировка.
10. Участниците в състезанието са длъжни да присъстват на официалното награждаване.
11. Състезателите могат да получават нареждания и препоръки с оглед опазване на околната среда. Всяко замърсяване (изхвърляне на опаковки по трасето и др.) води до сериозни наказания.

12. Състезателите са длъжни да се съобразяват с нарежданията и указанията на техническото ръководство и съдиите на състезанието.
13. Взимането на решение за наказание се взима от главния съдия на състезанието.
Нарушения се санкционират в съответствие с гл.XIV.

XI. Финал на състезанието

1. Времето на състезателя се засича при пресичане на финалната линия с крак.
2. В отборни състезания съотборниците трябва да пресекат финалната линия заедно, като се зачита времето на последния финиширал състезател.

XII. Прекратяване на състезание

1. Техническият ръководител, главният съдия и трасьора на маршрута могат да вземат решение за прекратяване на състезанието от съображения за сигурност.
2. Представителят на ПСС може да направи предложение за прекратяване на състезанието
3. След взимане решение за прекратяване на състезанието, техническото ръководство изготвя план за евакуиране на състезателите и съдиите от маршрута, който се съгласува с представителя на ПСС

XIII. Допинг

Употребата на допинг от състезателите е абсолютно забранено. Процедурите за вземане на допинг са в съответствие на изискванията на МОК и ISMF. За състезанията по ски алпинизъм важи списъка със забранени субстанции на WADA.

XIV. Наказания

	„Индивидуално”, „Отборно”	„Скоростно изкачване”, Спринт, Щафета
Липса на каска, лавинна екипировка и защитно фолио и неработещ лавинен уред	Дисквалификация	Дисквалификация
Всяка една част от задължителната екипировка, изисквана от организаторите и липсва по време на проверка – на финал или контролен пункт (за всяка липсваща част поотделно)	3 мин.	
Пропусната врата по трасето за спускане	3 мин.	30 сек.

Смяна на щека извън съдийски пост	1 мин.	1 мин.
Използване на котки без каишка	2 мин.	
Носене на котките извън раница	2 мин.	
Непреминаване през съдийски пост	дисквалификация	дисквалификация
Неспазване на инструкциите на съдиите и техническото ръководство на състезанието, демонстрирано неуважение към официални лица, съдии, техническо ръководство.	1 мин. до дисквалификация	30 сек. до дисквалификация
Използване на техника, различна от обявената за различни части от трасето, напр. ходене без ски по следа за ски, неизползване на котки по участък, указан за преминаване с котки и т.н.	дисквалификация	дисквалификация
Неправилно закрепване на ските към раницата (без задължителните две каишки)	2 мин.	30 сек.
Носене на коланите извън указаните места – раница и ски екип.	2 мин.	30 сек.
Напускане на съдийски пост без да са закрепени правилно ските на раницата.	2 мин.	30 сек.
Опасни действия - напр.рисковано задминаване на други състезатели	1 мин. до дисквалификация	30 сек. до дисквалификация
Неспортсменско	1 мин. до	30 сек. до

поведение	дисквалификация	дисквалификация
Приемане на външна помощ – екипировка, храна и напитки извън разрешените места	1 мин. до дисквалификация	30 сек. до дисквалификация
Замърсяване на околната среда	30 сек. до дисквалификация	15 сек. до дисквалификация
Непълен отбор напуснал контролен пост	2 мин. до дисква ли фикация	
Отбор, в който състезател не носи собствената си екипировка в раницата си.	1 мин. до дисквалификация	
Отбор, в който състезател носи ските на съотборника си неправилно.	2 мин.	
Отбор, който финишира с разлика между двамата съотборници с разлика повече от 15 сек.	1 мин.	
Всякакви нарушения на правилата, които не са описани по-горе	1 мин. до дисквалификация	1 мин. до дисквалифкация

XV. Резултат от състезание в случай на прекратяване.

1. Класиране в случай на прекратяване на състезанието е въз основа на реда на преминаване на последния съдийски пост, достигнат от първия състезател.
2. Класирането на останалите състезатели е въз основа на реда на преминаване през последния съдийски пост, достигнат от всеки състезател.

XVI. Контестации

Всеки състезател или треньор може да обяви несъгласието си с решение на техническото ръководство. Това трябва да стане писмено, до 15 мин. след обявяване на официалните резултати. Жалбата на състезателя се разглежда от жури, в което влизат двама представители на техническото ръководство и един представител на спортния състав - състезател, треньор или техническо лице. Журито е длъжно писмено да обяви своето решение по обжалването на резултатите писмено в рамките на 1 час след подаване на молбата.

XVII. Състав на техническото ръководство:

1. Главен съдия – следи подготовката, протичането на състезанието и неговият маршрут да отговарят на настоящия правилник, отговаря за съдийския апарат на състезанието, техният брой и подбор. Следи за цялостното спазване на правилника от състезателите. Изисквания за заемане на длъжността: участие като съдия или състезател в минимум 3 състезания по ски-алпинизъм в рамките на 2 години, и в съдийски семинар, организиран от БФКА. УС на БФКА ежегодно изготвя списък на правоспособните за този пост лица.
2. Трасьор – избира и подготвя маршрута на състезанието. Маршрутът трябва да отговаря на изискванията на правилника. Решава за техниката за придвижване по маршрута, места за слагане и сваляне на колани, котки и т.н. По негово решение подбира съдии, които да помагат при подготовката на маршрута. Изисквания за заемане на длъжността: участие като съдия или състезател в минимум 3 състезания по ски-алпинизъм в рамките на 2 години, и в съдийски семинар, организиран от БФКА. УС на БФКА ежегодно изготвя списък на правоспособните за този пост лица.
3. Секретар – отговаря за цялостната документация по предварителната организация и протичане на състезанието. Отговаря да се получат в срок - разрешително от съответен национален парк (ако е необходимо) за провеждане на състезанието; уведомление на ПСС и осигуряване на охрана, изготвяне на наредба на състезанието след получаване на информация от главния съдия за маршрута исъдийското ръководство. Изготвя списък на участниците в състезанието. Приема документите, изисквани от участниците. Изготвя протокол с резултатите от състезанието след завършването му. Финансов отговорник на на състезанието. Длъжен е да изпрати протокола от състезанието в БФКА най-късно до 1 ден след завършване на състезанието.
4. Съдии по маршрута – техният брой и състав се решава от главния съдия в консултация с трасьора на състезанието. Съдиите по маршрута трябва да записват в техен протокол: реда на преминаване на състезателите, време на преминаване през съдийския пост, ако има - други бележки по отношение на екипировка и поведение на състезателите. В случай на нарушение от състезател трябва веднага да уведомят главния съдия. След инструкции или консултация с главния съдия може да дава заповеди на състезатели по време на състезанието – напр. да сложат допълнителна дреха, шапка и т.н. Имат право да инспектират по всяко време на маршрута екипировката на състезателите – без да ги спират. При възникнали форсмажорни обстоятелства и липса на връзка с главния съдия могат да прекратят състезанието, като организират безопасното прибиране на състезателите. Изисквания за заемане на длъжността: активни ски-алпинисти.
5. Съдия – придружител на състезателите – деца. Придружава ги по цялото трасе на състезанието. Изисквания за заемане на длъжността: активни ски алпинисти.
6. За всяко състезание от държавния спортен календар УС на БФКА назначава главно съдийско ръководство – главен съдия и трасьор.
7. Главният съдия на състезание получава стартовия списък от офиса на БФКА.
8. Всеки съдия има право да получи съдийски хонорар в размер, одобрен с решение на УС на БФКА.
9. Съдиите имат следните задължения:
а. да спазват стриктно изискванията на правилниците на БФКА и ISMF за отчитане на резултатите и времеизмерване;
б. да проявяват обективност, принципност и честност;
в. да участват в определените ритуали по откриване, провеждане, награждаване и закриване на състезанието;
г. да повишават системно знанията и квалификацията си;

XVIII. Специално обезпечаване на състезание по ски алпинизъм:
1. Лекар – квалифициран лекар.
2. Охрана от ПСС – техният брой се уточнява с централата на ПСС при подаване на молбата за охрана.
а/ ПСС може да консултира главния съдия и трасьора на маршрута за разположението на съдийските постове.
б/ Представителите на ПСС консултират главния съдия и трасьора относно състоянието на снега, лавинна опасност, прекратяване на състезанието по съображения за сигурност.
в/ Разположението на охранителните постове на ПСС се определя след консултация с главния съдия и трасьора на маршрута.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 - СПРИНТ

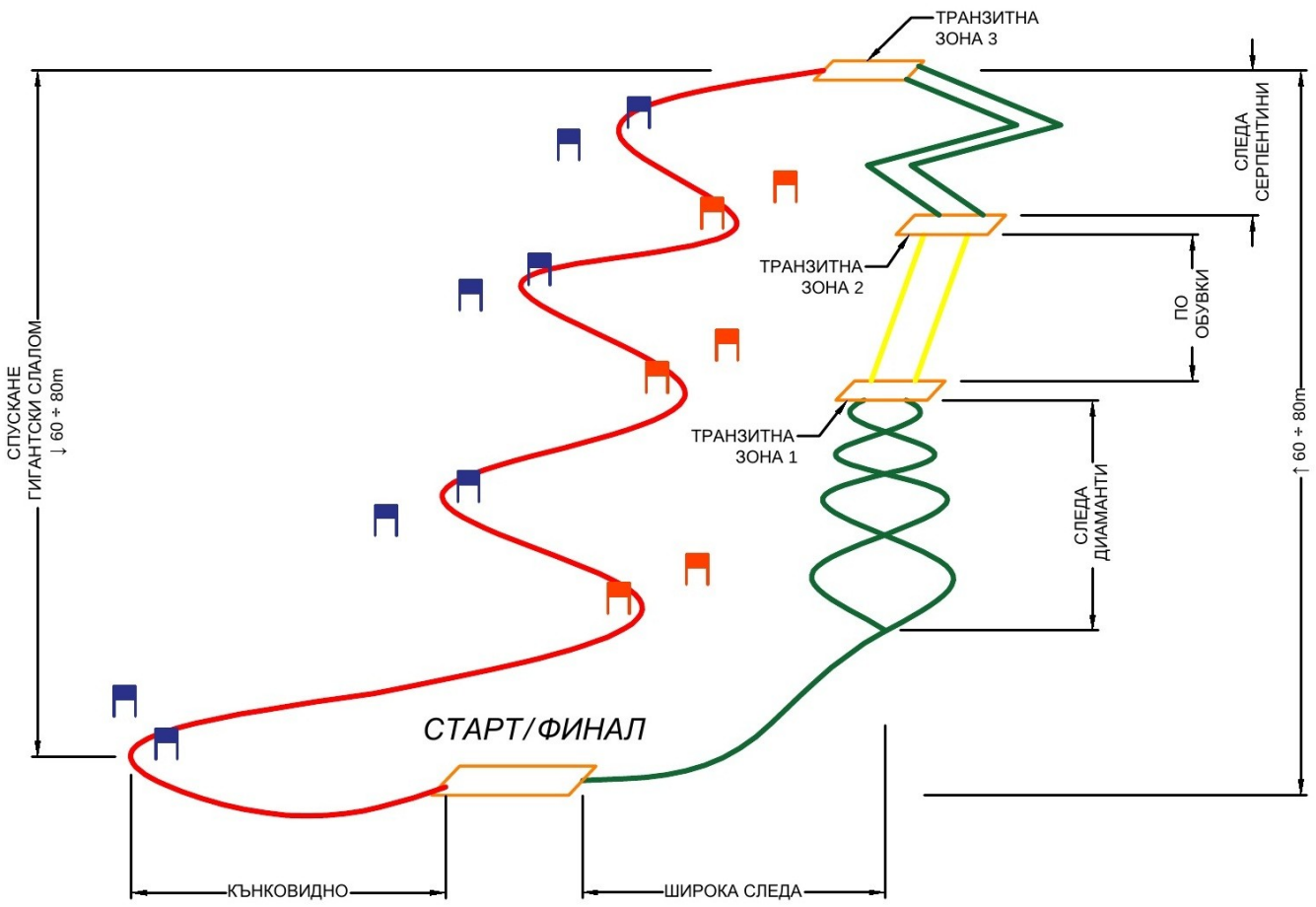

ПРИЛОЖЕНИЕ 2 - ЩАФЕТА

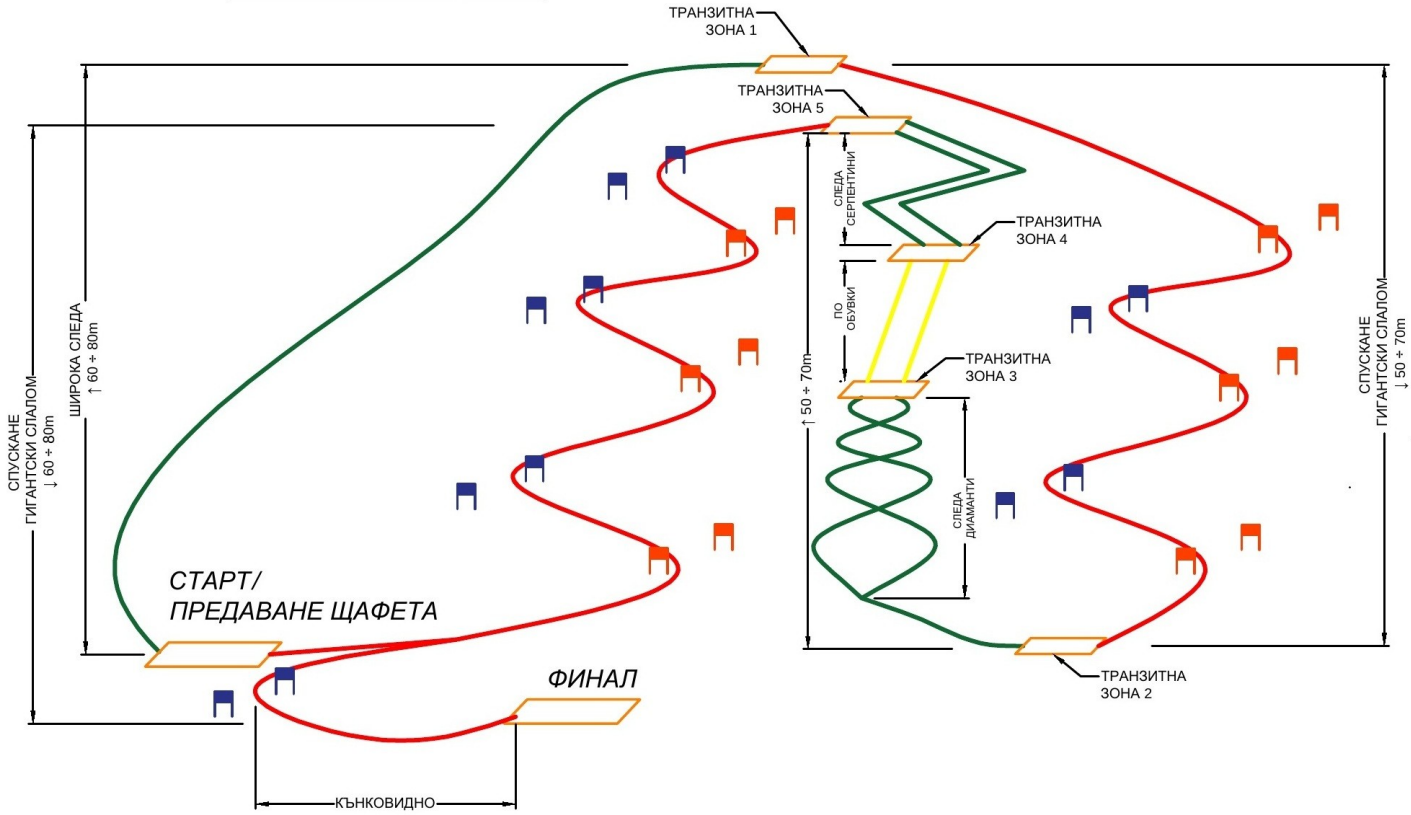

Настоящият Правилник е утвърден от УС на БФКА на заседание на 26.10.2026г.